

ДО 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА Ю. О. МИТРОПОЛЬСЬКОГО

з січня 1997 р. виповнилося 80 років академіку Юрію Олексійовичу Митропольському, видатному вченому в галузі теорії нелінійних коливань, нелінійних диференціальних рівнянь і математичної фізики. Його праці широко відомі в нашій країні і далеко за її межами.

Ю. О. Митропольський згуртував і виховав колектив учених, який успішно продовжує традиції всесвітньо відомої київської школи з асимптотичних методів нелінійної механіки, заснованої М. М. Криловим і М. М. Боголюбовим, і яку він очолює з 1951 р.

Юрій Олексійович — талановитий організатор, чудовий педагог і вихователь наукових кадрів. Серед його учнів 25 докторів і 97 кандидатів наук. Багато його учнів стали членами академії наук, завідувачами відділів і кафедр, професорами, доцентами і провідними науковими співробітниками. Ю. О. Митропольський зробив фундаментальний внесок у нелінійну механіку, математичну фізику і теорію нелінійних диференціальних рівнянь. Він — автор понад 400 наукових праць, у тому числі 26 монографій, 17 з яких перекладені на різні мови і видані в багатьох країнах світу. Ю. О. Митропольський зперше створив ефективні методи дослідження нелінійних диференціальних рівнянь з повільно змінними коефіцієнтами, що описують коливні процеси в системах при нестационарних режимах, особливо при проходженні через резонанс. Значним внеском у теорію нелінійних коливань є роботи Ю. О. Митропольського з розробки, розвитку і обґрунтування методів побудови асимптотичних розв'язків нелінійних систем з багатьма ступенями вільності, систем з розподіленими параметрами, гіроскопічних систем, систем з запізненням, випадковими і імпульсними збуреннями. Ці результати одержали широке застосування у різних галузях науки і техніки.

В працях Ю. О. Митропольського подальший розвиток одержали метод усереднення, метод інтегральних многовидів, метод прискореної збіжності, одночастотний і багаточастотний методи, градієнтно-голономний метод тощо. Праці Юрія Олексійовича — це настільні книги для багатьох спеціалістів. Його методи ввійшли в практику й успішно застосовуються для дослідження багатьох явищ у природознавстві.

З 1971 р. Ю. О. Митропольський — іноземний член Болонської академії наук, з 1984 р. — дійсний член Російської академії наук, у 1978 р. нагороджений Великою срібною медаллю Чеської Академії наук „За заслуги перед наукою и человечеством”. За видатні досягнення в галузі теорії нелінійних диференціальних рівнянь і нелінійних ко-

ливань Ю. О. Митропольському в 1965 р. присуджено Ленінську премію, за досягнення в розвитку науки й підготовку наукових кадрів у 1967 р. присвоєно звання заслуженого діяча науки України. Його наукові праці відзначені преміями ім. М. М. Крилова (1969 р.) та премією ім. М. М. Боголюбова (1994 р.), Державними преміями України (1980 р., 1996 р.); за розвиток асимптотичних методів нелінійної механіки Юрія Олексійовича нагороджено золотою медаллю ім. О. М. Ляпунова (1986 р.).

Ю. О. Митропольський — кавалер бойових орденів „Красная Звезда“, „Отечественной войны“ другого ступеня, Жовтневої революції (1971 р.), Трудового Червоного Прапора (1977 р.). У 1986 р. Юрію Олексійовичу присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці з врученням ордена Леніна, нагороджено Почесною Грамотою Президії Верховної Ради України (1984 р.). У 1996 р. його нагороджено орденом Князя Ярослава Мудрого.

На протязі майже 30 років Ю. О. Митропольський був директором Інституту математики НАН України, професором Київського університету. Нині він почесний директор Інституту математики НАН України, директор Міжнародного математичного центру НАН України, член бюро відділення математики і радник Президії НАН України, завідувач відділу математичної фізики й теорії нелінійних коливань.

Побажаємо Юрію Олексійовичу міцного здоров'я та творчих успіхів у його науковій діяльності.

Редакційна колегія журналу